

Финансиски извештаи и Извештај на независните ревизори

ГА-МА АД - Скопје

31 декември 2013 година

Содржина

	страна
Извештај на независните ревизори	1
Извештај за финансиската состојба	3
Извештај за сеопфатната добивка	4
Извештај за промените во капиталот	5
Извештај за паричните текови	6
Белешки кон финансиските извештаи	7
Прилози	

Извештај на независните ревизори

Grant Thornton DOO
1000 Skopje
M.H.Jasmin 52 v - 1/7
Macedonia

T +389 2 3214 700
F +389 2 3214 710
www.grant-thornton.com.mk

До Раководството и Акционерите на
ГА-МА АД, Скопје

Извештај за финансиските извештаи

Извршивме ревизија на придружните финансиски извештаи на ГА-МА АД - Скопје (“Друштвото”), составени од извештај за финансиската состојба на ден 31 декември 2013 година, и извештај за сеопфатната добивка, извештај за промените во капиталот, и извештај за паричните текови за годината што тогаш заврши, како и преглед на значајните сметководствени политики и други објаснувачки белешки.

Одговорност на Раководството за финансиските извештаи

Раководството е одговорно за изготвување и објективно презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Македонија, како и за воспоставување на таква внатрешна контрола која Раководството утврдува дека е неопходна за да овозможи изготвување на финансиски извештаи кои не содржат материјално погрешни прикажувања како резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на извршената ревизија. Ние ја извршивме ревизијата во согласност со Меѓународните Стандарди за Ревизија. Тие стандарди бараат наша усогласеност со етичките барања, како и тоа ревизијата да ја планираме и извршуваме на начин кој ќе ни овозможи да стекнеме разумно уверување дека финансиските извештаи не содржат материјално погрешни прикажувања. Ревизијата вклучува спроведување на процедури со цел стекнување ревизорски докази за износите и објавувањата во финансиските извештаи. Избраните процедури зависат од проценката на ревизорот, и истите вклучуваат проценка на ризиците од постоење на материјално погрешни прикажувања во финансиските извештаи, било поради измама или грешка.

При овие проценки на ризиците ревизорот ја зема во предвид внатрешната контрола релевантна за подготвување и објективно презентирање на финансиските извештаи на Друштвото со цел креирање на такви ревизорски процедури кои ќе бидат соодветни на околностите, но не и за потребата да изрази мислење за ефективност на внатрешната контрола на Друштвото. Ревизијата, исто така вклучува и оцена на соодветноста на применетите сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на Раководството, како и оцена на севкупната презентација на финансиските извештаи.

Ние веруваме дека стекнатите ревизорски докази претставуваат задоволителна и соодветна основа за нашето ревизорско мислење.

Мислење

Наше мислење е дека, финансиските извештаи ја претставуваат објективно, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на Друштвото на ден 31 декември 2013 година, како и резултатите од работењето и паричните текови за годината што тогаш завршува, во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Македонија

Извештај за други правни и регулаторни барања

Раководството на Друштвото е исто така одговорно за изготвување на годишниот извештај за работењето на Друштвото за 2013 година во согласност со член 384 од Законот за трговски друштва. Наша одговорност е да изразиме мислење за конзистентноста на годишниот извештај, со историските финансиски информации објавени во годишната сметка и финансиските извештаи на Друштвото со состојба на и за годината која завршува на 31 декември 2013, во согласност со МСР 720, како и во согласност со барањата на член 34, став 1, точка (д) од Законот за Ревизија (Сл.Весник на РМ број 158 од 2010 година).

Наше мислење е дека, историските финансиски информации објавени во Годишниот извештај за работењето на Друштвото со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2013, се конзистентни, во сите материјални аспекти, со информациите објавени во годишната сметка и финансиските извештаи на Друштвото со состојба на и за годината која завршува на 31 декември 2013.

Скопје,
11 април 2014 година

Грант Торнтон ДОО

Директор
Ружа Филпчева

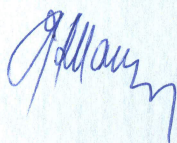
Овластен ревизор
Марјан Андонов

Извештај за финансиската состојба

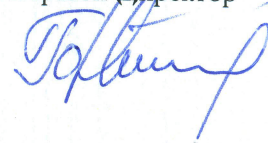
	Белешки	2013	(000 мкд) На 31 декември 2012
Средства			
Нетековни средства			
Недвижности, постројки и опрема	5	2,192,163	2,182,485
		2,192,163	2,182,485
Тековни средства			
Залихи	7	119,161	128,461
Побарувања од купувачи и останати побарувања	8	35,941	58,846
Депозити	9	787	1,455
Парични средства и еквиваленти	10	73,949	34,635
		229,838	223,397
Вкупно средства		2,422,001	2,405,882
Капитал и обврски			
Капитал			
Акционерски капитал	11	2,300,912	2,300,912
Резерви		35,566	35,566
Нераспределена добивка / Акумулирана (загуба)		10,718	(33,862)
Вкупно капитал		2,347,196	2,302,616
Обврски			
Краткорочни обврски			
Позајмици	12	30,394	30,389
Обврски спрема добавувачи и останати обврски	13	44,411	72,877
Вкупно обврски		74,805	103,266
Вкупно капитал и обврски		2,422,001	2,405,882

Овие финансиски извештаи се одобрени од Раководството на Друштвото на ден 26 февруари 2014 година и се потпишани во негово име од:

Г-дин Радко Манов
В.Д. Извршен Директор

Г-дин Горан Стојковиќ
Извршен Директор

Извештај за сеопфатната добивка

	Белешки	(000 мкд)	
		За годината што завршува на 31 декември	
		2013	2012
Деловни приходи			
Приходи од продажба	14	243,782	165,351
Останати деловни приходи	15	5,125	9,986
		248,907	175,337
Деловни (расходи)			
Материјални трошоци	16	(10,408)	(8,106)
Услуги		(31,838)	(37,538)
Трошоци за вработените	17	(40,324)	(40,014)
Депрецијација и амортизација	5	(91,784)	(90,164)
Останати деловни расходи	18	(28,734)	(45,718)
Добивка / (Загуба) од деловни активности		45,819	(46,203)
Финансиски приходи	19	837	2,677
Финансиски расходи	19	(1,361)	(124)
Финансиски резултат, нето		(524)	2,553
Добивка / (Загуба) пред оданочување		45,295	(43,650)
Даночен расход	20	(715)	(1,327)
Добивка / (Загуба) за годината		44,580	(44,977)
Останата сеопфатна добивка за годината		-	-
Вкупна сеопфатна добивка за годината		44,580	(44,977)
Добивка/(загуба) за сопствениците		44,580	(44,977)
Вкупна сеопфатна добивка за сопствениците		44,580	(44,977)

Извештај за промените во капиталот

(Во 000 мкд)

	Акционерски капитал	Резерви	Нераспределена добивка / Акумулирана (загуба)	Вкупно
На 01 јануари 2013	2,300,912	35,566	(33,862)	2,302,616
<i>Трансакции со сопствениците</i>	-	-	-	-
Добивка за годината	-	-	44,580	44,580
Останата сеопфатна добивка	-	-	-	-
<i>Вкупна сеопфатна добивка</i>	-	-	44,580	44,580
На 31 декември 2013	2,300,912	35,566	10,718	2,347,196
На 01 јануари 2012	2,300,912	27,605	79,076	2,407,593
Распоред во резерви	-	7,961	(7,961)	-
Објавени дивиденди	-	-	(60,000)	(60,000)
<i>Трансакции со сопствениците</i>	-	7,961	(67,961)	(60,000)
Загуба за годината	-	-	(44,977)	(44,977)
Останата сеопфатна добивка	-	-	-	-
<i>Вкупна сеопфатна добивка</i>	-	-	(44,977)	(44,977)
На 31 декември 2012	2,300,912	35,566	(33,862)	2,302,616

Извештај за паричните текови

	Белешка	(000 мкд)	
		За годината што завршува на 31 декември	
		2013	2012
Деловни активности			
Приливи од купувачи		272,255	138,829
Исплати на добавувачи и вработени		(151,881)	(84,459)
		120,374	54,370
Платен данок од добивка		(1,158)	(337)
Платена камата		(1,333)	(1)
		117,883	54,032
Инвестициони активности			
Набавка на недвижност, постројки и опрема		(80,055)	(172,144)
Прилив по депозити		668	16,656
Приливи по камати		818	2,668
		(78,569)	(152,820)
Финансиски активности			
Исплатени дивиденди		-	(60,000)
		-	(60,000)
Нето промена на парич. средства и еквиваленти			
Парични средства и еквиваленти на почетокот	11	34,635	193,423
Парични средства и еквиваленти на крајот	11	73,949	34,635

Белешки кон финансиските извештаи

1 Општи информации

ГА-МА АД - Скопје (во понатамошниот текст “Друштвото”) е Акционерско Друштво основано во Република Македонија. Адресата на неговото регистрирано седиште е: Булевар Свети Климент Охридски 54, Скопје, Република Македонија.

Друштвото е формирано врз основа на Одлука на Владата на Република Македонија од 14 јуни 2006 година за организирање (преобразба) на Јавното Претпријатие ГА-МА (ЈП ГА-МА) во Акционерско Друштво ГА-МА АД, (во понатамошниот текст “Одлуката“), објавена во Службен Весник на Република Македонија број 77 од 26 јуни 2006 година. Друштво е регистрирано кај Централниот Регистар на Република Македонија под број 30120060008666 од 14 јули 2006 година.

Согласно член 4 од Одлуката, акционерскиот капитал на Друштвото го сочинуваат Гасоводниот систем на Република Македонија реализиран до основањето на Друштвото и според пописот заклучно со 30 јуни 2006 година, како и финансиските средства за отпочнување со работа (обртен капитал), искажани во Прилог број 1 од Протоколот за начинот на уредување на меѓусебните односи на Владата на Република Македонија и Друштвото Макпетрол АД Скопје во стопанисувањето со Гасоводниот систем на Република Македонија (во понатамошниот текст “Протоколот”). Долгувањата кои ЈП ГА-МА ги имало до денот на донесувањето на Одлуката, ги превзема Владата на Република Македонија.

Согласно член 5 од Одлуката, како и членовите 4 и 6 од Протоколот, Владата на Република Македонија и Друштвото Макпетрол АД Скопје учествуваат во подеднаков сооднос (50%:50%) во акционерскиот капитал на ГА-МА АД, Скопје.

Основната дејност на Друштвото е управување и стопанисување со Гасоводниот систем на Република Македонија (во понатамошниот текст “Гасоводниот систем”) во согласност со одредбите на Законот за Енергетика, објавен во Службен Весник на Република Македонија број 63 од 2006 година, како и во согласност со одредбите на Статутот на Друштвото.

Друштвото ги извршува своите деловни активности исклучиво на територија на Република Македонија и со состојба на 31 декември 2013 година вработува 46 лица (2012: 48 лица).

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)**Општи информации (продолжува)**

Максималната цена на услугата за пренос на природниот гас преку Гасоводниот систем е утврдена согласно актите донесени од страна на Регулаторната комисија за енергетика на РМ (РКЕ). Врз таа основа, договорните страни ГА-МА АД- Скопје и корисниците за системот за пренос на природен гас писмено се спогодуваат за определен период или за определени количини да се плаќа цена што е определена со актот на РКЕ.

Регулаторната комисија за енергетика на РМ (РКЕ) на седницата одржана на 31 декември 2012 година ја промени максималната цена на услугата за пренос и управување со системот за пренос на природниот гас преку Гасоводниот систем на РМ за регулираниот период 01 јануари 2013 година до 31 декември 2013 година од 1.1753 ден/нм³ на 1.2465 ден/нм³.

2 Сметководствени политики

Во продолжение се прикажани значајните сметководствени политики употребени при подготовката на овие финансиски извештаи. Овие политики се конзистентно применети на сите прикажани години, освен доколку не е поинаку наведено.

2.1 Основи за подготовка

Овие финансиски извештаи се подготвени во согласност со Законот за трговски друштва ("Службен весник на РМ" бр. 28/2004 ... 187/2013) и Правилникот за водење сметководство ("Службен весник на РМ" бр. 159 од 29 декември 2009 година, бр. 164 од 2010 година и 107 од 2011 година). Според овој Правилник се пропишува водењето сметководство во согласност со Меѓународните стандарди за финансиско известување (МСФИ) вклучувајќи ги и Толкувањата на постојниот комитет за толкување (ПКТ) и Толкувања на Комитетот за толкување на меѓународното финансиско известување утврдени од Одборот за меѓународни сметководствени стандарди (КТМФИ) издадени на 1 јануари 2009 година.

Финансиските извештаи се подготвени според концептот на историска вредност освен за финансиските средства расположливи за продажба и финансиските средства и обврски (вклучувајќи и деривативни инструменти), доколку постојат, кои се мерат по објективната вредност. Основите за мерење на секој поединечен вид на средство, обврска, приход и расход се детално опишани во продолжение на оваа Белешка.

Подготовката на овие финансиски извештаи во согласност со сметководствените стандарди прифатени и објавени во Република Македонија бара употреба на одредени критични сметководствени проценки. Таа исто така бара Раководството на Друштвото да употребува свои проценки во процесот на примена на сметководствените политики. Подрачјата што вклучуваат повисок степен на проценка или комплексност, или подрачјата во кои претпоставките и проценките се значајни за финансиските извештаи, се обелоденети во Белешка 4: Значајни сметководствени проценки.

Овие финансиски извештаи се подготвени со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2013 и 2012 година. Тековните и споредбените податоци прикажани во овие финансиски извештаи се изразени во илјади Денари.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)

2.2 Трансакции во странска валута

Трансакциите деноминирани во странска валута се искажани во Македонски Денари со примена на официјалниот среден девизен курс на денот на трансакцијата. Средствата и обврските деноминирани во странска валута се искажани во Македонски Денари (“Денари”) по официјалниот среден курс на Народна Банка на Република Македонија на последниот ден од пресметковниот период. Сите добивки и загуби кои произлегуваат од курсните разлики прикажани се во Извештајот за сеопфатната добивка како финансиски приходи или расходи за пресметковниот период. Средните девизни курсеви применети за прикажување на позициите во Извештајот за финансиската состојба деноминирани во странска валута се следните:

	31 декември 2013	31 декември 2012
1 ЕУР	61.5113 Денари	61.5000 Денари
1 GBP	73.5429 Денари	75.2800 Денари

2.3 Недвижности, постројки и опрема

Недвижностите, постројките и опремата се евидентирани по нивната набавна вредност или по претпоставена набавна вредност намалена за акумулираната депрецијација и резервирањето поради оштетување доколку постои. Набавната вредност вклучува трошоци кои директно се однесуваат на набавката на средствата.

Цената на чинење на средствата, изградени во сопствена режија, се состои од трошокот за материјал, директна работна сила и соодветни општи производни трошоци.

Претпоставена набавна вредност претставува ревалоризирана набавна вредност на одредени ставки на недвижностите, постројките и опремата кои се ревалоризирани во периодите пред 01 јануари 2003 година, по пат на примена на коефициенти за индексирање утврдени од страна на Државниот Завод за Статистика.

Последователните набавки се вклучени во евидентираната вредност на средството или се признаваат како посебно средство, соодветно, само кога постои веројатност од прилив на идни економски користи за Друштвото поврзани со ставката и кога набавната вредност на ставката може разумно да се измери.

Сите други редовни одржувања и поправки се евидентираат како расходи во Извештајот за сеопфатна добивка во текот на финансискиот период во кој се јавуваат.

Не се пресметува депрецијација на земјиштето и инвестициите во тек. Депрецијацијата на останатите ставки на недвижности, постројки и опрема се пресметува пропорционално, со цел, да се распредели набавната или претпоставената набавна вредност до нивните резидуални вредности низ проценетиот век на употреба, како што следи:

Згради	40 години
Погонска опрема	20 години
Мебел	5 години
Моторни возила, компјутерска опрема	4 години

**Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)****Недвижности, постројки и опрема (продолжува)**

Резидуалните вредности на средствата и проценетиот век на употреба се проверуваат, и доколку е потребно се корегираат, на секој датум на известување. Кога евидентираниот износ на средството е повисок од неговиот проценет надоместлив износ, тој веднаш се отпишува до неговиот надоместлив износ.

Приходите или расходите поврзани со отуѓувања се одредуваат по пат на споредба на приливите со евидентираниот износ. Разликите се вклучени во извештајот за сеопфатна добивка во периодот кога настануваат.

2.4 Оштетување на нефинансиски средства

Недвижностите, постројките и опремата се проверуваат за постоење на можни оштетувања секогаш кога одредени настани или промени на услови укажуваат дека евидентираниот износ на средствата не може да се надомести. Секогаш кога евидентираниот износ на средствата го надминува нивниот надоместлив износ, се признава загуба од оштетување. Надоместливиот износ претставува повисокиот износ помеѓу нето продажната цена и употребната вредност на средствата. Нето продажната цена е износ кој се добива од продажба на средство во трансакција помеѓу добро известени субјекти, додека употребената вредност е сегашната вредност на проценетите идни готовински приливи што се очекува да произлезат од континуираната употреба на средствата и од нивното отуѓување на крајот од употребниот век. Надоместливите износи се проценуваат за поединечни средства или, ако е тоа неможно, за целата група на средства која генерира готовина.

2.5 Финансиски средства

Друштвото ги класифицира своите финансиски средства во следните категории: финансиски средства по објективна вредност преку добивки и загуби, кредити и побарувања, финансиски средства расположиви за продажба и финансиски средства кои се чуваат до доспевање. Класификацијата зависи од целите за набавка на финансиските средства. Раководството ги класифицира финансиските средства во моментот на нивното првично признавање.

Финансиски средства по објективна вредност преку добивки и загуби

Финансиските средства по објективна вредност преку добивки и загуби се финансиски средства наменети за тргување. Едно финансиско средство се класифицира како средство наменето за тргување доколку се стекнува со цел да се продаде во краток рок. Средствата во оваа категорија се класифицираат како тековни средства. Друштвото нема средства класифицирани во оваа категорија на датумот на известување.

Кредити и побарувања

Кредитите и побарувањата се не-деривативни финансиски средства со фиксни или одредени плаќања кои не котираат на активен пазар. Тие се вклучени во тековните средства, освен за оние кои доспеваат во период подолг од 12 месеци од датумот на Извештајот за финансиска состојба. Кредитите и побарувањата на Друштвото на датумот на Извештајот за финансиска состојба се состојат од побарувања од купувачи и останати побарувања, депозити и парични средства и еквиваленти.

**Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)**

Финансиски средства (продолжува)

Финансиски средства расположливи за продажба

Финансиски средства расположливи за продажба се не-деривативи, кои се креирани во оваа категорија или пак не се класифицирани во било која од останатите категории. Тие се вклучени во нетековни средства освен ако раководството нема намера да го отуѓи вложувањето во рок од 12 месеци од датумот на Извештајот за финансиската состојба. Друштвото нема класифицирано средства во оваа категорија на датумот на известување.

Финансиски средства кои се чуваат до доспевање

Финансиските средства кои се чуваат до доспевање се недеривативни финансиски средства со фиксни или утврдливи плаќања, фиксни датуми на доспевање за наплата и за кои, Раководството на Друштвото има позитивна намера и способност да ги чува до нивното доспевање. Доколку Друштвото продаде значаен износ на финансиските средства кои се чуваат до доспевање пред нивното доспевање, целата категорија на овие средства се рекласифицира во финансиските средства расположливи за продажба. Со состојба на 31 декември 2013, Друштвото нема класифицирано средства во оваа категорија.

Признавање и мерење на финансиски средства

Набавките и продажбите на финансиските средства се евидентираат на датумот на трансакцијата - датумот на кој што Друштвото има обврска да го купи или продаде средството. Финансиските средства кои се признаваат според објективна вредност преку добивки или загуби почетно се признаваат според нивната објективна вредност, при што трошоците на трансакциите се признаваат во Извештајот за сеопфатната добивка.

Финансиските средства престануваат да се признаваат по истекот на правата за примање на паричните текови од финансиските средства или по нивното пренесување, а Друштвото ги пренело значително сите ризици и користи од сопственоста. Финансиските средства расположливи за продажба и финансиските средства по објективна вредност преку добивки и загуби последователно се евидентирани по нивната објективна вредност. Кредитите и побарувањата се последователно евидентирани по амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна камата.

Сите финансиски средства кои не се признаваат според објективна вредност преку добивки и загуби почетно се признаваат по нивната објективна вредност зголемена за трошоците на трансакциите. Добивките или загубите од промената на објективната вредност на средствата по објективна вредност преку добивки и загуби се вклучуваат во Извештајот за сеопфатната добивка како останати нето добивки / загуби во периодот кога настануваат. Приходите од дивиденди од финансиските средства преку добивки и загуби се признаваат во Извештајот за сеопфатна добивка како дел од останатите приходи во моментот кога Друштвото има воспоставено право на прилив од дивиденда.

Промените на објективната вредност на монетарните и не-монетарните вложувања класифицирани како расположливи за продажба се признаени во останатата сеопфатна добивка.

**Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)****Финансиски средства (продолжува)**

Кога хартиите од вредност класифицирани како расположливи за продажба се продаваат или се оштетени, акумулираната корекција на објективната вредност признаена во капиталот се вклучува во Извештајот за сеопфатната добивка како добивка или загуба од вложувања во хартии од вредност. Каматите од средствата расположливи за продажба, пресметани врз основа на ефективната каматна стапка се признаваат во Извештајот на сеопфатна добивка како финансиски приходи. Приходи од дивиденди од финансиските средства расположливи за продажба се признаваат во Извештајот за сеопфатна добивка како дел од останатите приходи во моментот кога Друштвото има воспоставено право на прилив од дивиденда.

Оштетување на финансиски средства

а. Средства евидентирани по амортизирана набавна вредност

На секој датум на Извештајот за финансиска состојба, Друштвото проценува дали постои објективен доказ за оштетување на едно финансиско средство или група на финансиски средства. Финансиското средство или групата на финансиски средства, се оштетени, и загуба поради оштетување се евидентира само ако постои објективен доказ за оштетување како резултат на еден или повеќе настани кои се случиле по првичното признавање на средствата и дека настанот има влијание на очекуваните идни парични текови на финансиското средство или групата на финансиски средства кои можат веродостојно да се проценат.

Како докази за оштетување може да се земат индикациите дека должникот или групата должници имаат значајни финансиски тешкотии, доцнење при исплата на главница и камата, веројатност дека ќе влезат во стечај или друга реорганизација, и каде што постојат видливи индикации за намалување на идните парични текови како што се промените во економските услови кои кореспондираат со загубата.

За категоријата кредити и побарувања износот на загубата поради оштетување претставува разлика помеѓу евидентираниот износ на средството и сегашната вредност на проценетите идни парични текови дисконтирани со примена на изворната ефективна каматна стапка на финансиското средство. Евидентираниот износ на средството се намалува и износот на загубата истовремено се признава во Извештајот на сеопфатна добивка. Доколку кредитот или средството кое се чува до доспевање е со променлива каматна стапка, тековната ефективна каматна стапка утврдена според договорот претставува стапката на мерење на било која загуба од оштетување. На пример, Друштвото може да го измери оштетувањето на средството врз основа на објективната вредност на инструментот, користејќи пазарна цена.

Доколку во некој последователен период износот на оштетувањето се намали и тоа намалување може објективно да се поврзе со настан кој настанал после признавањето на оштетувањето (како на пример подобрување на кредитниот рејтинг на должникот), претходно признаената загуба ќе биде вратена со корекција во Извештајот на сеопфатна добивка.

**Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)****Финансиски средства (продолжува)****б. Финансиски средства расположливи за продажба**

На секој датум на Извештајот за финансиска состојба, Друштвото проценува дали постои објективен доказ за оштетување на едно финансиско средство или група на финансиски средства. За должнички хартии од вредност, Друштвото ги користи критериумите наведени во подточка (а). Кај сопственички хартии од вредност расположливи за продажба, значителното или пролонгирано опаѓање на објективната вредност на хартиите од вредност под нивната набавна вредност претставува индикатор дека средството е оштетено. Доколку постои таков доказ за финансиските средства расположливи за продажба, кумулативната загуба - измерена како разлика меѓу набавната вредност и тековната објективна вредност, намалена за загубата поради оштетување претходно признаена во Извештајот за финансиската состојба, се отстранува од капиталот и се признава во Извештајот за сеопфатната добивка. Загубите поради оштетување признаени во Извештајот за сеопфатната добивка за вложувањата во инструменти на капиталот не се коригираат преку Извештајот за сеопфатната добивка.

Доколку во некој последователен период објективната вредност на должничките инструменти евидентирани како финансиски средства расположливи за продажба се зголеми и зголемувањето може објективно да се поврзе со некој настан по датумот на евидентирањето на оштетувањето во добивките или загубите, претходно признаената загуба ќе биде вратена со корекција во Извештајот на сеопфатна добивка.

2.6 Пребивање на финансиските инструменти

Финансиските средства и обврски се пребиваат и нето вредноста се презентира во Извештајот за финансиска состојба, кога постои законско извршно право за пребивање на признаените вредности и постои можност да се порамнат на нето основа или пак истовремено да се реализираат средствата и подмират обврските.

2.7 Залихи

Залихите се вреднувани по пониската помеѓу набавната и нето реализационата вредност. Трошоците, кои вклучуваат соодветен дел фиксни и варијабилни трошоци на работењето, се припишуваат на залихите одредени според методот кој е најсоодветен за дадената класа на залихи, каде мнозинскиот дел се одредува според методот "прва влезна - прва излезна". Нето реализационата вредност претставува продажна вредност во секојдневниот тек на работата, намалена за проценетите трошоци за комплетирање и продажба.

2.8 Побарувања од купувачи и останати побарувања

Побарувања од купувачите претставуваат износи од купувачи за продадени стоки или извршени услуги во нормалниот тек на работењето. Доколку наплатата на побарувањата се очекува за една или помалку од една година (или во временска рамка на еден оперативен циклус доколку е подолг), побарувањата се класифицирани како тековни средства. Доколку не го исполнуваат наведениот услов, истите се класифицираат како не-тековни побарувања.

Побарувањата од купувачи иницијално се признаваат по нивната објективна вредност и последователно се измерени според нивната амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна каматна стапка, нето од резервирањето поради оштетување. Резервирање поради оштетување се признава кога постои објективен доказ дека Друштвото нема да може да ги наплати сите доспееани побарувања според нивните оригинални услови на плаќање. Значителни финансиски потешкотии на должникот, веројатноста за стечај или финансиско реорганизирање како и пролонгирање или неможност за плаќање претставуваат индикатори дека побарувањата од купувачи се оштетени. Значајните должници се тестираат за оштетување на индивидуална основа. Останатите побарувања со слични карактеристики на кредитен ризик се проценуваат групно.

Износот на резервирањето претставува разлика помеѓу евидентируваниот износ на средството и сегашната вредност на проценетите идни парични текови дисконтирани со примена на изворната ефективна каматна стапка на финансиското средство. Средствата со краткорочно доспевање не се дисконтираат. Евидентируваниот износ на средството со признавање на поврзаните загуби преку сметка за резервирање поради оштетување, со истовремено признавање на соодветниот расход поради оштетување во тековниот Извештај за сеопфатната добивка. Во случај на ненаплатливост на побарувањето истото се отпишува наспроти неговото резервирање. Последователната наплата на претходно отпишаните износи се признава како тековна добивка во Извештајот за сеопфатната добивка.

2.9 Парични средства и еквиваленти

Паричните средства и еквиваленти вклучуваат готовина во благајна, депозити по видување во банки и други краткорочни високоликвидни вложувања кои доспеваат во периоди не подолги од 3 месеци.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)

2.10 Капитал, резерви и нераспределени добивки

(а) Акционерски капитал

Акционерскиот капитал ја претставува номиналната вредност на емитираните акции.

(б) Трошоци поврзани со емисија на акции

Трошоците поврзани со емисија на нови акции, опции или стекнувањето на деловна активност се презентирани во капиталот како намалување, нето од данокот, на приливите.

(в) Резерви

Резервите, кои се состојат од ревалоризациони, задолжителни и резерви за сопствени акции се создадени во текот на периодите врз основа на добивки/загуби од ревалоризација на материјалните средства и финансиските средства расположливи за продажба, во случајот со ревалоризациони резерви како и по пат на распределба на акумулираните добивки врз основа на законска регулатива и одлуките на раководството и акционерите на Друштвото.

(г) Нераспределени добивки / Акумулирани загуби

Акумулираните добивки / загуби ги вклучуваат задржаните добивки / загуби од тековниот и претходните периоди.

(д) Дивиденди

Распределбата на дивиденди на акционерите на Друштвото е евидентирана како обврска во финансиските извештаи во периодот кога тие се одобрени од акционерите на Друштвото.

2.11 Финансиски обврски

Финансиските обврски се класифицираат во согласност со содржината на договорниот аранжман.

Финансиските обврски по амортизациона набавна вредност се состојат од кредити и добавувачи и останати обврски.

Обврски кон добавувачи и други обврски

Обврските кон добавувачи се обврски за плаќање за стоки или услуги кои се стекнати во нормалниот тек на работењето. Обврските се евидентираат како тековни доколку плаќањето на истите се изврши во рок една година или помалку од една година (или во временска рамка на еден оперативен циклус доколку е подолг). Доколку не го исполнуваат наведениот услов, истите се класифицираат како не-тековни обврски. Обврските кон добавувачи се евидентирани по нивната објективна вредност и последователно се измерени според нивната амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна каматна стапка.

Позајмици

Позајмиците иницијално се евидентирани според нивната објективна вредност, намалена за трошоците на трансакција. Последователно, позајмиците се евидентираат според нивната амортизирана набавна вредност; разликите помеѓу примањата (намалени за трошоците на трансакцијата) и надоместливиот износ се признаваат во Извештајот за сеопфатната добивка за времетраењето на позајмиците, користејќи го методот на ефективна каматна стапка.

**Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)****Финансиски обврски (продолжува)**

Надоместоците кои се плаќаат за воспоставување на кредитни линии се признаваат како трошок за трансакцијата на позајмицата доколку постои веројатност дека дел или целата линија ќе се повлече. Во овој случај, надоместокот се одложува до моментот на повлекувањето. Доколку не постои доказ дека ќе се повлече одреден дел или сите кредитни линии, надоместокот се капитализира како однапред извршени плаќања за ликвидност и се амортизира за периодот на аранжманот.

Позајмиците се класифицирани како тековни обврски освен доколку Друштвото има безусловно право за подмирување на обврската за најмалку 12 месеци по датумот на Извештајот за финансиската состојба.

2.12 Трошоци за позајмување

Општите и посебните трошоци за позајмици директно поврзани со стекнување, изградба или производство на квалификувани средства, кои претставуваат средства за кои е потребен значителен период на време да се подготват за нивната наменска употреба или продажба, се додаваат на набавната вредност на тие средства, до моментот кога средствата се значително подготвени за нивната наменска употреба или продажба.

Приходите од вложувања стекнати од привремена инвестиција на специфични обврски по кредити каде се очекуваат трошоците за квалификувани средства се одземаат од трошоците за позајмување кои можат да се квалификуваат за капитализација. Сите останати трошоци за позајмици се признаени во добивки или загубите во периодот во кој настанале.

2.13 Тековен и одложен даночен расход

Тековен даночен расход, по стапка од 10%, се пресметува на непризнаените расходи за даночни цели корелирани за даночниот кредит и на помалку искажани приходи, како и на распределената добивка за дивиденди на правни лица - нерезиденти и на физички лица. Нераспределената добивка не се оданочува.

Одложениот даночен расход се евидентира во целост, користејќи ја методата на обврска, за времените разлики кои се јавуваат помеѓу даночната основа на средствата и обврските и износите по кои истите се евидентирани за целите на финансиското известување. При утврдување на одложениот даночен расход се користат тековните важечки даночни стапки. Одложениот даночен расход се задолжува или одобрува во Извештајот за сеопфатната добивка, освен доколку се однесува на ставки кои директно го задолжуваат или одобруваат капиталот, во кој случај одложениот данок се евидентира исто така во капиталот.

Одложените даночни средства се признаваат во обем во кој постои веројатност за искористување на времените разлики наспроти идната расположлива оданочива добивка.

Со состојба на 31 декември 2013 и 2012 година, Друштвото нема евидентирано одложени даночни средства или обврски, бидејќи не постојат временни разлики на овие датуми.

2.14 Признавање на приходите и расходите

Приходите се мерат според објективната вредност на примениот надомест, односно надоместот што треба да се прими за продадените производи и стоки односно обезбедените услуги, нето од данокот на додадена вредност и евентуално одобрените продажни попусти. Приходите се признаваат кога сумата од приходите може прецизно да се измерат и се очекува дека економските користи од извршената трансакција ќе има прилив во Друштвото, кога направените трошоци или идни трошоци може прецизно да се измерат и се исполнети критериумите за различните активности на Друштвото.

Приходите се признаваат како што следи:

Приходи од услуги на пренос на природен гас

Овие приходи се состојат од фактурниот износ на количините на пренесен природен гас преку Гасоводниот систем, според цени утврдени согласно одредбите од Правилникот за начин и услови за регулирање на тарифи за пренос, управување со системот за пренос и дистрибуција на природен гас донесен од страна на РКЕ.

Трошоци од деловното работење

Трошоците од деловното работење се признаваат во периодот на нивното настанување односно во моментот на искористувањето на услугите.

Приходи од финансирање

Приходите од финансирање вклучуваат приходи од казнени камати и позитивни курсни разлики. Приходите од камати се признаваат во извештајот за сеопфатната добивка кога се пресметуваат, земајќи го во предвид ефективниот принос на средството.

Расходи од финансирање

Расходите од финансирање вклучуваат расходи од казнени камати и негативни курсни разлики.

Пребивање на приходите и расходите

Во текот на своето редовно работење, Друштвото учествува во други трансакции кои не генерираат приходи, туку се инцидентни во однос на главните активности кои генерираат приходи. Друштвото ги презентира резултатите од таквите трансакции преку пребивање на секој приход со соодветните расходи кои произлегуваат од истата трансакција, кога ова презентирање ја одразува суштината на трансакциите или настаните.

Трошоците за позајмување кои директно се однесуваат на набавката, изградбата или производството на средство кое се квалификува се капитализираат како дел од набавната вредност на тоа средство. Приходот заработен од повремени инвестирања на специфичните трошоци за позајмување, кои треба да се искористат за средството кое се квалификува, се намалува од трошоците за позајмување кои се квалификуваат за капитализација.

2.15 Надомести за вработените

Придонеси за пензиско осигурување

Друштвото има пензиски планови согласно домашната регулатива за социјално осигурување според која плаќа придонеси за пензиско осигурување на своите вработени. Придонесите, врз основа на платите, се плаќаат во првиот и вториот пензиски столб како и во доброволен приватен пензиски фонд, кои се одговорни за исплата на пензиите. Не постојат дополнителни обврски во врска со овие пензиски планови.

Краткорочни користи за вработените

Краткорочните користи за вработените се мерат на недисконтирана основа и се признаваат кога соодветната услуга ќе се добие. Друштвото признава обврска и расход за износот кој што се очекува да биде исплатен како краткорочен бонус во пари или како удел во добивката и доколку Друштвото има сегашна правна или изведена обврска да врши такви исплати како резултат на услуги дадени во минатиот период и доколку обврската може да се процени веродостојно.

Обврски при пензионирање на вработените

Друштвото, согласно соодветните домашни законски одредби, исплаќа на вработените посебна минимална сума при пензионирањето во износ утврден согласно законската регулатива. Друштвото нема извршено резервирање за пресметан посебен минимален износ за пензионирање на вработените на датумот на Извештајот за финансиската состојба, бидејќи овој износ не е од материјално значење за финансиските извештаи.

2.16 Данок на додадена вредност

Приходите, трошоците и средствата се признаваат намалени за износот на данокот на додадена вредност, освен:

- Кога данокот на додадена вредност од набавка на средства или услуги не е надоместив од даночната власт, во кој случај данокот на додадена вредност се признава како дел од трошоците за стекнување на средството или како дел од трошокот каде што е соодветно; и
- Побарувања и обврски кои се искажани со вклучен износ на данокот на додадена вредност.

Нето износот на данокот на додадена вредност кој се надоместува од, или се плаќа на даночните органи се вклучува како дел од побарувањата или обврските во Извештајот за финансиската состојба.

2.17 Резервирања

Резервирање се признава кога Друштвото има тековна обврска како резултат на настан од минатото и постои веројатност дека ќе биде потребен одлив на средства кои вклучуваат економски користи за подмирување на обврската, а воедно ќе биде направена веродостојна проценка на износот на обврската. Резервирањата се проверуваат на секој датум на составување на извештаите за финансиската состојба и се корегираат со цел да се рефлектира најдобрата тековна проценка.

Кога ефектот на времената вредност на парите е материјален, износот на резервирањето претставува сегашна вредност на трошоците кои се очекува да се појават за подмирување на обврската. Не се евидентирани резервирања за идни загуби од работење.

2.18 Превземени и неизвесни обврски

Не се евидентирани неизвесни обврски во финансиските извештаи. Тие се објавуваат доколку постои веројатност за одлив на средства кои вклучуваат економски користи. Исто така, неизвесни средства не се евидентирани во финансиските извештаи, но се објавуваат кога постои веројатност за прилив на економски користи. Износот на неизвесна загуба се евидентира како резервирање доколку е веројатно дека идните настани ќе потврдат постоење на обврска на датумот на Извештајот за финансиската состојба и кога може да се направи разумна проценка на износот на загубата.

2.19 Известување по оперативни сегменти

Деловен сегмент претставува група на средства и деловни активности за обезбедување на производи и услуги, кои се подложни на ризици различни од оние кај други деловни сегменти. Географскиот сегмент пак обезбедува производи и услуги во рамки на одредено економско опкружување подложно на ризици различни од оние кај другите географски сегменти.

Деловни сегменти

Деловните активности на Друштвото се однесуваат на еден оперативен сегмент - управување и стопанисување со Гасоводниот систем на Република Македонија.

Географски сегменти

Деловните активности на Друштвото се вршат на територијата на Република Македонија.

2.20 Трансакции со поврзани субјекти

Поврзани субјекти се оние каде едниот субјект го контролира другиот субјект или има значајно влијание во донесувањето на финансиските и деловните одлуки на другиот субјект.

2.21 Настани по датумот на известување

Настаните по завршетокот на годината кои обезбедуваат дополнителни информации во врска со состојбата на Друштвото на денот на составување на извештајот за финансиската состојба (настани за кои може да се врши корегирање) се рефлектирани во финансиските извештаи. Оние последователни настани кои немаат карактер на корективни настани се објавуваат во соодветна белешка доколку истите се материјално значајни.

3 Управување со финансиски ризици

3.1 Фактори на финансиски ризици

Деловните активности на Друштвото се изложени на различни ризици од финансиски карактер, вклучувајќи ризик од кредитирање и ризиците поврзани со ефектите од промените во девизните курсеви и каматните стапки. Управувањето со ризици на Друштвото се фокусира на непредвидливоста на пазарите и се стреми кон минимализирање на потенцијалните негативни ефекти врз успешноста на деловното работење на Друштвото.

Управувањето со ризици на Друштвото го врши Раководството на Друштвото врз основа на претходно одобрени писмени политики и процедури кои го опфаќаат целокупното управување со ризици, како и специфичните подрачја, како што се ризикот од курсни разлики, ризикот од каматни стапки, ризикот од кредитирање, употребата на вложувањата и пласманите на вишокот ликвидни средства.

3.2 Ризик од кредитирање

Кредитниот ризик претставува сметководствена загуба која би била признаена на датумот на билансирање доколку договорната страна не ја изврши својата обврска во целост согласно одредбите од договорот. Финансиските средства кои за Друштвото потенцијално претставуваат предмет на концентрација на кредитен ризик се побарувањата од Макпетрол АД, Скопје и Пром-Гас дооел, Скопје.

Максималната изложеност на Друштвото на кредитен ризик е ограничена на евидентираната вредност на финансиските средства признаени на датата на извештајот, кои се прикажани во следната табела:

	2013 (000 МКД)	2012 (000 МКД)
Класи на финансиски средства - евидентирана вредност		
Побарувања од купувачи, нето	23,463	28,852
Депозити	787	1,455
Парични средства и еквиваленти	73,949	34,635
	98,199	64,942

3.3 Ризик од ликвидност

Претпазливо управување со ризик од ликвидност имплицира одржување на доволно готовина и ликвидни хартии од вредност, потоа расположливост на извори на средства преку соодветно обезбедување на кредити и можност за навремена наплата на износите на побарувања од купувачи во рамките на договорените услови.

Табелите во продолжение ја прикажуваат преостанатата договорена доспеаност на финансиските обврски на Друштвото. Табелите се подготвени врз основа на недисконтираните готовински текови на финансиските обврски.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Управување со финансиски ризици (продолжува)

Ризик од ликвидност (продолжува)

	31 декември 2013			
	Тековни До 12 месеци (000 МКД)	1 до 2 години (000 МКД)	2 до 5 години (000 МКД)	Нетековни Покасно од 5 години (000 МКД)
Позајмици	30,394	-	-	-
Обврски спрема добавувачи	40,381	-	-	-
	70,775	-	-	-

	31 декември 2012			
	Тековни До 12 месеци (000 МКД)	1 до 2 години (000 МКД)	2 до 5 години (000 МКД)	Нетековни Покасно од 5 години (000 МКД)
Позајмици	30,389	-	-	-
Обврски спрема добавувачи и ост. обврски	48,642	-	-	-
	79,031	-	-	-

3.4 Пазарни ризици

Ризик од курсни разлики

Друштвото има деловни активности на меѓународните пазари, и е изложено на ризик од курсни разлики кој се јавува од изложеноста кон различни валути, посебно во однос на Еврото и Фунтата. Друштвото не користи инструменти за обезбедување од ризик од курсни разлики. Раководството на Друштвото е одговорно за одржување на соодветна нето позиција за секоја валута поединечно, како и вкупно за сите валути. Сметководствената вредност на монетарните средства и обврските на Друштвото деноминирани во странски валути е како што следи во табелата:

Средства	2013 (000 МКД)	2012 (000 МКД)
ЕУР	180	180
	180	180
Обврски		
ЕУР	-	-
ГБП	34	34
	34	34

Анализа на сензитивност на странски валути

	2013		
	Нето износ	1%	-1%
ЕУР	180	2	(2)
ГБП	(34)	-	-
Добивка / (Загуба)	146	2	(2)
	2012		
	Нето износ	1%	-1%
ЕУР	180	2	(2)
ГБП	(34)	-	-
Добивка / (Загуба)	146	2	(2)

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Управување со финансиски ризици (продолжува)

Пазарни ризици (продолжува)

Анализата на сензитивност ги вклучува единствено монетарните ставки деноминирани во странска валута на крајот на годината, при што се врши корекција на нивната вредност при промена на курсот на странската валута за 1%. Позитивниот односно негативниот износ означува зголемување/намалување на добивката или останатиот капитал, кој што се јавува во случај доколку денарот ја намали/зголеми својата вредност во однос на странските валути за +/- 1%.

Ризик од каматни стапки врз паричните текови и објективната вредност

Друштвото е изложено на ефектите на флукуациите на пазарните каматни стапки врз неговата финансиска состојба и готовински текови. Раководството на Друштвото е во најголема мерка одговорно за дневно следење на состојбата на ризикот од нето каматни стапки и одредува лимити за намалување на потенцијалот од каматна неусогласеност.

	2013	2012
Финансиски средства		
<i>Некаматносни</i>		
Побарувања од купувачи, нето	23,463	28,852
Парични средства и еквиваленти	67	52
	23,530	28,904
<i>Со фиксна каматна стапка</i>		
Депозити	787	1,455
Парични средства и еквиваленти	73,882	34,583
	74,669	36,038
	98,199	64,942
Финансиски обврски		
<i>Некаматносни</i>		
Обврски спрема добавувачи	40,381	48,642
<i>Со променлива каматна стапка</i>		
Позајмици со камата	30,394	30,389
	70,775	79,031

Анализа на сензитивноста на каматни стапки

	Нето износ	2%	2013
Со променлива каматна стапка	(30,394)	(608)	-2% 608
	Нето износ	2%	2012
Со променлива каматна стапка	(30,389)	(608)	-2% 608

Позитивниот односно негативниот износ означува зголемување/намалување на добивката или останатиот капитал, кој што се јавува во случај доколку каматните стапки би биле повисоки/пониски за 2%.

3.5 Ризик при управување со капитал

Целите на Друштвото при управување со капиталот се овозможување на Друштвото да продолжи со понатамошна континуитет со цел да обезбеди приход за акционерите и бенефиции за други заинтересирани лица, како и да одржи оптимална структура на капиталот со цел намалување на трошокот на капиталот.

Со цел да ја одржи или прилагоди структурата на изворите на финансирање, Друштвото може да изврши корекција на износот на дивиденди исплатени на акционерите, да врати капитал на акционерите, да издаде нови акции или да продаде средства за да го намали долгот.

Показател на задолженост

Структурата на изворите на финансирање на Друштвото се состои од обврски, кои ги вклучуваат позајмиците, пари и парични еквиваленти и главнина, која се состои од уплатен капитал, ревалоризациони резерви, останати резерви и акумулирана добивка.

Раководството ја анализира структурата на изворите на финансирање на годишна основа како однос на нето обврските по позајмици во однос со вкупниот капитал. Нето обврските по позајмици се пресметани како вкупни обврски по позајмици намалени за износот на паричните средства и паричните еквиваленти.

Показателот на задолженоста на крајот на годината е прикажан како што следи:

	2013	2012
Позајмици	30,394	30,389
Парични средства и еквиваленти	(73,949)	(34,635)
Нето обврски	(43,555)	(4,246)
Вкупно капитал	2,347,196	2,302,616
	-	-

3.6 Проценка на објективна вредност

Објективна вредност претставува вредност за која едно средство може да биде заменето или некоја обврска подмирена под нормални комерцијални услови. Објективната вредност се одредува врз основа на претпоставка на раководството, зависно од видот на средството или обврската.

3.6.1 Финансиски инструменти евидентирани по објективна вредност

Во следната табела се прикажани финансиските средства измерени според објективната вредност во извештајот за финансиската состојба во согласност со хиерархијата на објективната вредност. Оваа хиерархија ги групира финансиски средства и обврски во три нивоа кои се базираат на значајноста на влезните податоци користени при мерењето на објективната вредност на финансиските средства. Хиерархијата според објективната вредност е одредена како што следи:

Проценка на објективна вредност (продолжува)

- Ниво 1: котирани цени (некорегирани) на активните пазари за идентични средства или обврски;
- Ниво 2: останати влезни податоци, покрај котираните цени, вклучени во Ниво 1 кои се достапни за набљудување за средството или обврската, или директно (т.е. како цени) или индиректно (т.е. изведени од цени); и
- Ниво 3: влезни податоци за средството или обврската кои не се базираат на податоци достапни за набљудување од пазарот

Друштвото нема финансиски средства кои се евидентирани по објективна вредност во Извештајот за финансиската состојба.

3.6.2 Финансиски инструменти кои не се евидентираат по објективна вредност

Разликата помеѓу сметководствената вредност и објективната вредност на оние финансиски средства и обврски кои во Извештајот за финансиска состојба не се евидентирани според објективна вредност се прикажани во табелата подолу:

	Евидентирана вр.		Објективна вр.	
	2013	2012	2013	2012
Средства				
Побарувања од купувачи, нето	23,463	28,852	23,463	28,852
Депозити	787	1,455	787	1,455
Парични средства и еквиваленти	73,949	34,635	73,949	34,635
Вкупни средства	98,199	64,942	98,199	64,942
Обврски				
Обврски спрема добавувачи	40,381	48,642	40,381	48,642
Позајмици со камата	30,394	30,389	30,394	30,389
Вкупни обврски	70,775	79,031	70,775	79,031

Побарувања од купувачите

Кредитите и побарувањата се евидентираат по амортизирана набавна вредност намалена за резервирање поради оштетување. Нивната објективна вредност соодветствува на евидентираната вредност, поради краткорочното доспевање.

Парични средства и еквиваленти

Објективната вредност на монетарните средства што вклучуваат парични средства и еквиваленти се смета дека е приближна на нивната сметководствена вредност поради тоа што се со доспеаност помала од 3 месеци.

Обврски спрема доверителите

Сметководствената вредност на обврските спрема доверителите соодветствува на нивната објективна вредност, поради краткорочното доспевање.

4 Значајни сметководствени проценки

При примената на сметководствените политики на Друштвото, опишани во Белешка 2 кон овие финансиски извештаи, од Раководството на Друштвото се бара да врши проценки и прави претпоставки за евидентираниите износи на средствата и обврските кои не се јасно воочливи од нивните извори на евидентирање. Проценките и придружните претпоставки се засновуваат на минати искуства и други фактори, за кои се смета дека се релевантни. При тоа, фактичките резултати може да отстапуваат од таквите проценки.

Проценките и главните претпоставки се проверуваат тековно. Ревидираните сметководствени проценки се признаваат во периодот во кој истите се ревидирани доколку таквото ревидирање влијае само за или во тој период, како и за идни периоди, доколку ревидирањата влијаат за тековниот и идните периоди.

Несигурност во проценките

Оштетување кај нефинансиски средства

Загуби од оштетување се признаваат во износ за кој евидентираната вредност на средството или единицата што генерира готовина го надминува надоместливиот износ. При утврдување на надоместливиот износ, Раководството ги проценува очекуваните цени, готовинските текови од секоја единица што генерира готовина и утврдува соодветна каматна стапка при пресметка на сегашната вредност на тие готовински текови.

Употребен век на средствата што се амортизираат

Раководството врши редовна проверка на употребниот век на средствата што се амортизираат на 31 декември 2013 година. Раководството проценува дека утврдениот употребен век на средствата ја претставува очекуваната употребливост (корисност) на средствата. Евидентираните вредности на овие средства се анализирани во Белешка 5 и 6. Фактички резултати, сепак, може да се разликуваат поради технолошка застареност, посебно во делот на ИТ опремата.

Оштетување кај финансиски средства

Оштетување на побарувања од купувачи и останати побарувања

Друштвото пресметува оштетување за побарувања од купувачи и останати побарувања врз основа на проценка на загуби кои резултираат од неможноста купувачите да ги подмират своите обврски. При проценка на соодветноста на загубата поради оштетување за побарувањата од купувачи и останатите побарувања, проценката се темели врз доспевањето на салдото на сметката за побарувања и минатото искуство на отписи, кредитоспособноста на клиентите и промените во условите за плаќање за клиентите. Ова подразбира правење претпоставки за идните однесувања на клиентите, како и за идните приливи на парични средства. Доколку финансиските услови на клиентите се влошат, реалните отписи на тековно постоечките побарувања може да бидат повисоки од очекуваното, и може да го надминат нивото на загубите поради оштетување кои се досега признати.

Залихи

Залихи се евидентираат по пониската помеѓу набавната вредност (цена на чинење) и нето реализационата вредност. При проценката на нето реализационата вредност ги зема предвид најобјективните докази / податоци кои се на располагање во периодот кога се правени проценките.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2013
(Сите износи се во илјади Денари, освен доколку не е поинаку наведено)

5 Недвижности, постројки и опрема

	Градежни Објекти	Опрема	Инвестиции во тек и аванси	Вкупно
На 01 јануари 2012				
Набавна или проценета набавна вредност	2,682,559	425,302	165,962	3,273,823
Исправка на вредноста	(890,909)	(271,125)	-	(1,162,034)
Нето евидентирана вредност	1,791,650	154,177	165,962	2,111,789
Во текот на 2012 година				
Почетна нето евидентирана вредност	1,791,650	154,177	165,962	2,111,789
Набавки во годината, нето од инвестиции во тек	-	1,589	170,555	172,144
Корекција од претходна година	-	-	(11,283)	(11,283)
(Набавна вредност на расходувана опрема)	-	(3,051)	-	(3,051)
Акумул. депрецијација на расходувана опрема	-	3,050	-	3,050
(Депрецијација за годината)	(67,393)	(22,771)	-	(90,164)
Крајна нето евидентирана вредност	1,724,257	132,994	325,234	2,182,485
На 31 декември 2012				
Набавна или проценета набавна вредност	2,682,559	423,840	325,234	3,431,633
Исправка на вредноста	(958,302)	(290,846)	-	(1,249,148)
Нето евидентирана вредност	1,724,257	132,994	325,234	2,182,485
Во текот на 2013 година				
Почетна нето евидентирана вредност	1,724,257	132,994	325,234	2,182,485
Набавки во годината, нето од инвестиции во тек	151,861	11,002	(82,808)	80,055
Пренос од залихи	-	-	21,411	21,411
(Набавна вредност на расходувана опрема)	-	(2,055)	-	(2,055)
Акумул. депрецијација на расходувана опрема	-	2,051	-	2,051
(Депрецијација за годината)	(68,711)	(23,073)	-	(91,784)
Крајна нето евидентирана вредност	1,807,407	120,919	263,837	2,192,163
На 31 декември 2013				
Набавна или проценета набавна вредност	2,834,420	434,842	263,837	3,533,099
Исправка на вредноста	(1,027,013)	(313,923)	-	(1,340,936)
Нето евидентирана вредност	1,807,407	120,919	263,837	2,192,163

Расходување на опрема

Во текот на 2013 година, Друштвото расходуваше опрема со нето евидентирана вредност од 4 илјади Денари (2012: 1 илјади Денари) (види Белешка 18).

Инвестиции во тек

На 31 декември 2013 и 2012 година инвестициите во тек се состојат од:

	2013	2012
Градежни работи за гасовод	222,728	282,527
Набавка на опрема	27,568	27,657
Надзор и техничка документација	10,886	10,816
Согласности, дозволи и сл.	2,603	4,199
Дадени аванси	52	35
	263,837	325,234

Залог врз недвижности, постројки и опрема

На датумот на известување, Друштвото нема заложени недвижности, постројки и опрема, како гаранција за одобрените позајмици со камата. Сите средства се користат во редовниот тек на деловните активности на Друштвото.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2013
(Сите износи се во илјади Денари, освен доколку не е поинаку наведено)

6 Финансиски инструменти по категории

Евидентираниите вредности на финансиските средства и обврски на Друштвото признаени на датумот на известувањето за објавените периоди можат исто така да бидат категоризирани на следниов начин:

	Кредити и побарувања	Расположливи за продажба	Вкупно
31 декември 2013			
Средства според Извештајот за финансиската состојба			
Побарувања од купувачи, нето	23,463	-	23,463
Депозити	787	-	787
Парични средства и еквиваленти	73,949	-	73,949
	98,199	-	98,199
		Останати финансиски обврски	Вкупно
Обврски според Извештајот за финансиската состојба			
Обврски спрема добавувачи		40,381	40,381
Лозајмици со камата		30,394	30,394
		70,775	70,775
31 декември 2012			
Средства според Извештајот за финансиската состојба			
Побарувања од купувачи, нето	28,852	-	28,852
Депозити	1,455	-	1,455
Парични средства и еквиваленти	34,635	-	34,635
	64,942	-	64,942
		Останати финансиски обврски	Вкупно
Обврски според Извештајот за финансиската состојба			
Обврски спрема добавувачи		48,642	48,642
Лозајмици со камата		30,389	30,389
		79,031	79,031

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2013
(Сите износи се во илјади Денари, освен доколку не е поинаку наведено)

7 Залихи

	2013	2012
Резервни делови	81,771	89,780
Гас во преносниот систем	26,901	28,191
Трговски стоки	10,489	10,490
	119,161	128,461

На 31 декември 2013 година и врз основа на извршениот попис, во системот за пренос на гас е утврдена количина од 1,056,957 нм³ (2012: 1,056,957 нм³) природен гас.

8 Побарувања од купувачи и останати побарувања

	2013	2012
Побарувања од купувачи		
Побарувања од купувачи во земјата	28,914	34,907
	28,914	34,907
Намалено за: резервирање поради оштетување	(5,451)	(6,055)
	23,463	28,852
Останати краткорочни побарувања		
Побарувања за ДДВ	7,605	23,347
Однапред платени трошоци	2,320	5,602
Побарувања од вработени	729	853
Побарувања за данок на добивка	443	-
Аванси на добавувачи	1,361	172
Останати други побарувања	20	20
	12,478	29,994
	35,941	58,846

Старосна структура и квалитет на портфолиото на побарувањата

Салдото на побарувањата од купувачите на датумот на известување може да се анализира според следниве категории на кредитен ризик:

31 декември 2013	Недоспеани неоштетени	Доспеани неоштетени	Оштетени	Вкупно
Набавна вредност	17,792	5,671	5,451	28,914
Исправка на вредност	-	-	(5,451)	(5,451)
Нето евидентирана вредност	17,792	5,671	-	23,463

31 декември 2012	Недоспеани неоштетени	Доспеани неоштетени	Оштетени	Вкупно
Набавна вредност	22,658	6,194	6,055	34,907
Исправка на вредност	-	-	(6,055)	(6,055)
Нето евидентирана вредност	22,658	6,194	-	28,852

Анализата на старосната структура на доспеаните неоштетени побарувања од купувачи со состојба на 31 декември 2013 и 2012 е како што следи:

	2013	2012
Од 30 до 90 дена	2,424	25
Од 90 до 180 дена	1	2,125
Од 180 до 365 дена	-	11
Над 1 година	3,246	4,033
	5,671	6,194

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2013
(Сите износи се во илјади Денари, освен доколку не е поинаку наведено)

Побарувања од купувачи и останати побарувања (продолжува)
Резервирање поради оштетување и отписи поради ненаплатливост

Движењето на сметката на резервирањата од оштетувања на побарувања од купувачи во текот на 2013 и 2012 година е како што следи:

	2013	2012
На 01 јануари	6,055	-
Тековен расход од оштетување (Белешка 18)		6,055
Наплатени резервирани побарувања (Белешка 15)	(604)	-
На 31 декември	5,451	6,055

9 Депозити

	2013	2012
Краткорочни денарски депозити во домашни банки	787	1,455
	787	1,455

Депозитите се дадени како гаранција за извршување на обврски (Белешка 21).

10 Парични средства и еквиваленти

	2013	2012
Сметки кај домашни банки	53,882	14,583
Депозити по видување	20,000	20,000
Парични средства во благајна	67	52
	73,949	34,635

Во текот на 2013 година Друштвото оствари приход по основ на камата од депозити (вклучувајќи ги и депозитите по основ на гаранции прикажани погоре во Белешка 10) во вкупен износ од 625 илјади Денари (2012: 2,473 илјади Денари), евидентиран во корист на тековните добивки (Белешка 19).

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2013
(Сите износи се во илјади Денари, освен доколку не е поинаку наведено)

11 Капитал

Акционерски капитал

Со состојба на ден 31 декември 2013 и 2012 година, акционерскиот капитал на Друштвото изнесува 2,300,912 илјади Денари, еквивалентно на 37,612,500 Евра според средниот курс на Народна Банка на Република Македонија на денот на проценката - 30 јуни 2006 година. Акционерскиот капитал е поделен на 2 обични акции со право на глас, чија номинална вредност изнесува 18,806,250 Евра. Владата на Република Македонија и Друштвото Макпетрол АД Скопје, како акционери на Друштвото, учествуваат во подеднаков сооднос.

Акционерскиот капитал на Друштвото се состои од паричен влог во износ од 2,000 илјади Денари (32,700 Евра) и непаричен влог во износ од 2,298,912 илјади Денари (37,579,800 Евра). Непаричниот влог се состои од градежни објекти, постројки и опрема кои технички и технолошки му припаѓаат на Гасоводниот систем на Република Македонија во износ од 2,296,512 илјади Денари, како и ситен инвентар во износ од 2,400 илјади Денари.

Резерви

Движењето на сметките на резервите во текот на 2013 и 2012 година е како што следи:

	Законски резерви	Ревалориз. резерви	Вкупно
На 01 јануари 2012	27,597	8	27,605
Распоред на акумулираната добивка	7,961	-	7,961
На 31 декември 2012 / 01 јануари 2013	35,558	8	35,566
Промени во текот на 2013 година	-	-	-
На 31 декември 2013	35,558	8	35,566

Резервите се создадени иницијално врз основа на домашната законска регулатива и последователно зголемени во текот на годините како резултат на распределба на нето добивките по оданочување. Согласно со законската регулатива резервите може да се користат за покривање на загубите и исплата на дивиденди.

12 Позајмици

	2013	2012
Позајмици со камата од државни институции		
Министерство за Економија на РМ (Еуро Либор+1%)	30,394	30,389
	30,394	30,389

Позајмиците од државните институции чие салдо на денот на известувањето изнесува 30,394 илјади Денари (2012: 30,389 илјади Денари), потекнуваат од Јавното Претпријатие ГА-МА пред неговата преобразба во Акционерско Друштво ГА-МА АД. Согласно член 4 став 2 од Одлуката на Владата на Република Македонија од 14 Јуни 2006 година за организирање (преобразба) на Јавното Претпријатие ГА-МА (ЈП ГА-МА) во Акционерско Друштво ГАМА АД, долгувањата кои ЈП ГА-МА ги имало до денот на донесувањето на Одлуката, ги презема Владата на Република Македонија.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2013
(Сите износи се во илјади Денари, освен доколку не е поинаку наведено)

Позајмици (продолжува)

На датумот на изготвувањето на овие финансиски извештаи, Владата сеуште не ги превзеде овие обврски согласно одредбите наведени во погоре цитираната Одлука и истите не се искнижени од сметководствената евиденција на Друштвото. Сепак не се признаени било какви трошоци и обврски по камата на овие позајмици во финансиските извештаи со состојба на и за годината што заврши на 31 декември 2013.

13 Обврски кон добавувачи и останати обврски

	2013	2012
Обврски спрема добавувачи		
Добавувачи од земјата	40,347	48,608
Добавувачи од странство	34	34
	40,381	48,642
Останати краткорочни обврски		
Примени аванси	3,720	19,527
Примени депозити	308	308
Обврски за даноци и придонеси од плати	2	20
Обврски спрема работниците по плати и др.надоместоци	-	3,508
Обврски за данок од добивка	-	872
	4,030	24,235
	44,411	72,877

14 Приходи од продажба

	2013	2012
Приходи од продажба на природен гас на домашен Пазар	243,782	165,351
	243,782	165,351

15 Останати деловни приходи

	2013	2012
Приходи од наплатени отпишани побарувања (Белешка 8)	604	9,531
Приходи од осигурување	4,064	297
Други вонредни приходи	457	158
	5,125	9,986

16 Материјални трошоци

	2013	2012
Гас	3,585	2,945
Потрошени сировини, репро материјали, делови и сл.	2,985	1,003
Гориво	1,740	1,941
Потрошена електрична енергија	1,074	1,214
Потрошена топлинска енергија	1,024	1,003
	10,408	8,106

17 Трошоци за вработените

	2013	2012
Нето плати	26,519	27,003
Персонален данок и придонеси	12,926	13,011
Останати надоместоци на вработени	879	-
	40,324	40,014

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2013
(Сите износи се во илјади Денари, освен доколку не е поинаку наведено)

18 Останати деловни расходи

	2013	2012
Загуби на гас во гасоводниот систем	15,605	6,729
Премии за осигурување	5,860	5,737
Надоместоци на раководството	3,238	3,280
Дневници за службени патувања и патни трошоци	1,686	2,327
Трошоци за реклама, пропаганда и репрезентација	1,007	1,419
Интелектуални услуги	535	386
Административни такси	252	295
Банкарски провизии	153	835
Нето евидентирана вредност на расходувани недвижности, устројки и опрема (Бел.5)	4	1
Отпис на нематеријални средства	-	17,998
Загуби поради оштетување на побарувања од супувачи(Белешка 8)	-	6,055
Останати трошоци	394	656
	28,734	45,718

19 Финансиски резултат, нето

	2013	2012
Финансиски приходи		
Приходи од камати по депозити	625	2,473
Приходи од камати по други основи	193	195
Позитивни курсни разлики	19	9
	837	2,677
Финансиски расходи		
Негативни курсни разлики	(28)	(123)
Расходи по камати	(1,333)	(1)
	(1,361)	(124)
Финансиски резултат, нето	(524)	2,553

20 Даночен расход

	2013	2012
Тековен даночен расход	715	1,327
Одложен даночен расход	-	-
	715	1,327

Усогласувањето на вкупниот даночен расход според извештајот за сеопфатната добивка за 2013 и 2012 е како што следи:

	2013	2012
Непризнаени расходи за даночни цели од тековната год.	7,757	13,278
Даночен кредит за расходи со одложено признавање	(604)	-
Основа за оданочување	7,153	13,278
Даночен расход по стапка од 10% (2012: 10%)	715	1,327

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2013
(Сите износи се во илјади Денари, освен доколку не е поинаку наведено)

21 Неизвесни и превземени обврски

Судски спорови

Со состојба на 31 декември 2013 година, судските постапки покренати против Друштвото изнесуваат од 2,020 илјади Денари (2012: 2,039 илјади Денари). Не се евидентирани било какви резервирања од потенцијални загуби по основ на судски спорови. Раководството на Друштвото верува дека истите нема да резултираат во материјално значајни обврски.

Гаранции

Со состојба на 31 декември 2013 година, Друштвото има две денарски гаранции издадени од страна на НЛБ Тутунска Банка АД Скопје во износ на 787 илјади Денари и 480 илјади Денари како обезбедување за извршување на обврски по договори.

Хипотеки

На датумот на известување, Друштвото нема заложени недвижности, постројки и опрема, како гаранција за одобрените позајмици со камата.

Капитални обврски

Не се евидентирани значајни капитални обврски на денот на известување кои не се веќе признати во финансиските извештаи.

22 Известување по оперативни сегменти

Деловните активности на Друштвото се однесуваат на еден оперативен сегмент-управување и стопанисување со Гасоводниот систем на Република Македонија. Деловните активности на Друштвото се вршат на територијата на Република Македонија (Белешка 15). Соодветно, Друштвото не обелоденува економски информации поврзани со одделни оперативни сегменти и географски региони.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2013
 (Сите износи се во илјади Денари, освен доколку не е поинаку наведено)

23 Поврзани субјекти

За потребите на овие финансиски извештаи, трансакциите со Макпетрол ад, Скопје и Пром-Гас дооел, Скопје, имаат третман на трансакции со поврзани субјекти. Овие трансакции се извршени во согласност со нормалните пазарни услови.

Прегледот во продолжение ги прикажува обемот и салдата од трансакциите со погоре споменатите субјекти со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2013 и 2012 (во илјади Денари):

	Побарувања	Обврски	Приходи	Трошоци
Со состојба и за годината што завршува на				
- 31 декември 2013				
Макпетрол АД Скопје	861	-	14,076	4,992
Пром-Гас дооел, Скопје	7,417	-	42,058	-
- 31 декември 2012				
Макпетрол АД Скопје	15,935	2,832	51,535	64,189
Пром-Гас дооел, Скопје	6,557	-	43,075	-

24 Настани по датумот на известување

По 31 декември 2013 година - датумот на известувањето, до денот на одобрувањето на овие финансиски извештаи, нема настани кои би предизвикале корекција на финансиските извештаи, ниту пак настани кои се материјално значајни за објавување во овие финансиски извештаи.

Прилози

Прилог 1 - Годишна сметка со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2013

Прилог 2 - Годишен извештај за работењето со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2013

www.grant-thornton.com.mk